

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o proženju snežnih plazov obsega:

- Pravilnik o proženju snežnih plazov (Uradni list RS, št. 70/04 z dne 28. 6. 2004),
- Pravilnik o spremembi Pravilnika o proženju snežnih plazov (Uradni list RS, št. 20/07 z dne 6. 3. 2007).

PRAVILNIK

O PROŽENJU SNEŽNIH PLAZOV

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se ureja preventivno proženje snežnih plazov (v nadaljnjem besedilu: proženje plazov) in odstreljevanje nevarnih snežnih opasti ter ledu na vodotokih (v nadaljnjem besedilu: odstreljevanje), ki obsega:

- načrtovanje proženja plazov ter odstreljevanje;
- proženje plazov in odstreljevanje;
- usposabljanje;
- uporabo eksplozivnih sredstev;
- splošne in posebne varnostne ukrepe;
- financiranje;
- evidence.

2. člen

(1) Snežni plaz, snežna opast in led po tem pravilniku sta sneg in led, ki ogrožata ali lahko neposredno ogrozita življenje ljudi in premoženje na določenem območju.

(2) Na območjih, ki so v upravljanju gospodarskih družb ali drugih pravnih oseb oziroma samostojnih podjetnikov zasebnikov, se proženje plazov in odstreljevanje izvaja le na pisno zahtevo gospodarske družbe oziroma druge pravne osebe ali samostojnega podjetnika

zasebnika in po predhodnem soglasju poveljnika Civilne zaščite v regiji ali predstojnika izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje (v nadaljnjem besedilu: izpostava).

3. člen

(1) Proženje plazov in odstreljevanje izvaja služba za proženje snežnih plazov, ki jo organizirajo določene izpostave v skladu s predpisi o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč.

(2) Vodje enot službe za proženje snežnih plazov na območju posamezne regije imenuje direktor Uprave RS za zaščito in reševanje na predlog predstojnikov izpostav.

4. člen

(1) O izvajanju proženja plazov ali odstreljevanju na določenem območju odloča komisija za ocenjevanje nevarnosti snežnih plazov, ki jo imenuje minister, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, na predlog Uprave RS za zaščito in reševanje (v nadaljnjem besedilu: uprava).

(2) V komisijo iz prejšnjega odstavka se imenuje za predsednika, člane in njihove namestnike osebe, ki so usposobljene za prepoznavanje in presojo nevarnosti snežnih plazov, snežnih opasti ter ledu na vodotokih. Predsednik in člani komisije ne smejo biti pripadniki službe za proženje snežnih plazov. Imenujejo se za pet let.

(3) Komisija iz prvega odstavka tega člena deluje v sestavi predsednik in dva člana ter ocenjuje zahteve za proženje plazov in odstreljevanje na območju vseh regij, ki morajo organizirati službo za proženje snežnih plazov.

(4) Pogoje za delo komisije za ocenjevanje nevarnosti snežnih plazov zagotavlja uprava.

2. NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE PROŽENJA PLAZOV IN ODSRELJEVANJA

2.1 NAČRTOVANJE

5. člen

(1) Za proženje plazov in odstreljevanje izpostava izdela načrt zaščite in reševanja na podlagi določitve lokacij in ocene ogroženosti območij na katerih nastajajo snežni plazovi ali snežne opasti oziroma led na vodotokih, ki neposredno ogroža življenje ljudi in premoženje.

(2) Načrt zaščite in reševanja iz prejšnjega odstavka temelji na načelih, ki so predpisana za izdelavo načrtov zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah in obsega:

1. dokumente za obveščanje;
2. dokumente za aktiviranje tehnične zdravstvene ekipe:
 - zbirko podatkov o pripadnikih ekip (ime in priimek, naslov, telefonsko številko in druge podatke, pomembne za pozivanje),
 - navodilo za aktiviranje posameznih pripadnikov ali celih ekip ter njihova zbirališča;
3. dokumente o pripadnikih ekip in opremi:
 - zbirko podatkov o zdravniških pregledih, življenjskem zavarovanju in pogodbah s pripadniki ekip,
 - podatke o opremi ekip in njeni hrambi;
4. dokumente za izvajanje nalog za proženje plazov in odstreljevanje:
 - tehnične postopke za izvajanje proženja plazov ali odstreljevanja, ki vključujejo tudi način izračuna potrebnega eksploziva za proženje plazov ali odstreljevanje ter presojo možnih vplivov na okolje;
5. navodila o varnostnih ukrepih:
 - navodilo o varnostnih ukrepih v snegu in ledu,
 - navodilo za prevoz, transport in uporabo eksplozivnih sredstev,
 - navodilo za ravnanje ob izrednih dogodkih;
6. navodilo o uporabi sredstev zvez;
7. navodilo o sodelovanju in vključevanju pripadnikov drugih enot ali služb (Gorska reševalna služba, Policija, Slovenska vojska in druge).

(3) Z načrtom iz prejšnjega odstavka mora biti seznanjen regijski center za obveščanje na območju katerega se bo načrt izvajal.

2.2. PROŽENJE PLAZOV IN ODSRELJEVANJE

6. člen

(1) Za proženje plazov in odstreljevanje na določenem območju mora izpostava izdelati elaborat. Elaborat se izdelava na podlagi predhodne ocene, ki jo izdelava komisija za ocenjevanje nevarnosti snežnih plazov na podlagi ogleda območja, kjer se bo izvedlo proženje plazov ali odstreljevanje. Oceno podpiše predsednik komisije in obsega oceno nujnosti proženja ali odstreljevanja ter oceno razmer na mestu proženja plazov ali odstreljevanja.

(2) Elaborat iz prejšnjega odstavka obsega:

1. nalog za proženje plazzu ali odstreljevanje, ki ga izda pristojni regijski poveljnik Civilne zaščite ali predstojnik izpostave;
2. podatke o ogroženem območju, kjer se bo izvajalo proženje plazzu ali odstreljevanje;
3. imenovanje vodje intervencije, seznam udeležencev in po potrebi formacije delovnih skupin;
4. operativni načrt izvajanja nalog v zvezi s proženjem plazzu ali odstreljevanjem;
5. izračun potrebne količine eksploziva in ocena predvidene smeri in količine snega ali ledu, ki se bo splazil po proženju ali odstreljevanju;
6. seznam potrebnih materialno tehničnih sredstev in eksplozivnih sredstev;
7. postopek izvajanja načrtovanih del, če je to potrebno;
8. sestavo in način zagotovitve zdravstvene ekipe;
9. opomnike o:
 - skladiščenju, prevzemu in prevozu eksplozivnih sredstev,
 - uporabi sredstev zvez,
 - vključevanju pripadnikov drugih enot in služb,
 - uporabi posebnih vrst transporta (helikopter, žičnica in drugo);
10. obrazec za poročilo o intervenciji;
11. oceno stroškov intervencije;
12. izjave udeležencev, da so seznanjeni z načrtovanimi deli, postopki, varnostnimi ukrepi in elaboratom.

(3) Elaborat iz prvega odstavka tega člena se lahko dopolnjuje, če se spreminjajo vremenske in druge razmere, vse do začetka izvajanja postopkov za proženje plazzu ali odstreljevanje. Če se vremenske in druge razmere spremenijo tako, da z elaboratom načrtovanih postopkov ni mogoče opraviti varno, vodja intervencije intervencijo prekine in jo nadaljuje šele po ponovni oceni, ki jo opravi komisija za ocenjevanje nevarnosti snežnih plazov.

(4) Pred izvedbo elaborata iz prvega odstavka tega člena se na ustrezen način obvesti tudi župana občine, na območje katere se proženje plazzu ali odstreljevanje izvaja ter pristojna policijska uprava.

2.3. PRIPADNIKI SLUŽBE ZA PROŽENJE SNEŽNIH PLAZOV

7. člen

(1) Proženje plazov in odstreljevanje po tem pravilniku izvajajo pripadniki tehničnih ekip službe za proženje snežnih plazov, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, in imajo pooblastilo za proženje plazov in odstreljevanje (v nadaljnjem besedilu: pooblastilo), ki ga izda minister, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Pripadniki tehničnih ekip iz prejšnjega odstavka morajo imeti uspešno opravljen zdravniški pregled, opravljeno predpisano usposabljanje, psihofizične sposobnosti za gibanje pozimi v gorskem svetu, predpisano opremo ter izpolnjevati druge pogoje, predpisane za pripadnike Civilne zaščite.

(3) Za vodenje tehnične ekipe službe za proženje snežnih plazov je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena in aktivno sodeluje v službi za proženje snežnih plazov najmanj tri leta.

(4) Uprava s pripadniki tehničnih ekip sklene pogodbe o sodelovanju v službi za proženje snežnih plazov za tri leta, ki se po preteku tega roka lahko podaljšujejo na dve leti.

8. člen

(1) Pripadnikom službe za proženje snežnih plazov se pooblastilo izda, če izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka prejšnjega člena potem, ko so uspešno opravili uvajalno in temeljno usposabljanje za proženje plazov in odstreljevanje v skladu s tem pravilnikom. Pooblastilo se izda za tri leta in se nato lahko podaljšuje po dve leti.

(2) Pooblastilo iz prejšnjega odstavka se podaljšuje, če je pripadnik službe:

- sodeloval pri dopolnilnem usposabljanju, h kateremu je bil klican v zadnjih dveh letih,
- uspešno opravil preizkus usposobljenosti v skladu s programi za dopolnilno usposabljanje pripadnikov službe za proženje snežnih plazov.

(3) Pooblastilo se pripadniku službe za proženje snežnih plazov odvzame oziroma se po preteku treh let ne podaljša, če:

- ne opravi uspešno preizkusa usposobljenosti v skladu s programi za dopolnilno usposabljanje pripadnikov za proženje snežnih plazov,
- pripadnik ne dela v skladu s predpisi ali pravili stroke in s tem ogroža svojo varnost oziroma varnost ljudi in premoženja,
- je pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja v zvezi z eksplozivnimi sredstvi ali povzročanja splošne nevarnosti za ljudi in premoženje,
- preneha izpolnjevati zdravstvene in druge pogoje, predpisane za delo v službi za proženje snežnih plazov.

(4) Predlog za podaljšanje ali predčasen odvzem pooblastila za proženje plazov in odstreljevanje predlaga ministru, pristojnemu za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, predstojnik uprave.

9. člen

(1) Programe za uvajalno, temeljno in dopolnilno usposabljanje pripadnikov službe za proženje snežnih plazov predpisuje minister, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, organizira pa jih Izobraževalni center za zaščito in reševanje pri upravi.

(2) V programih iz prejšnjega odstavka morajo biti vključene vsebine predpisane za usposabljanje za delo z eksplozivi.

(3) Pri izvajanju programov iz prvega odstavka tega člena v zvezi z uporabo eksplozivnih sredstev, lahko sodelujejo samo osebe, ki za to izpolnjujejo pogoje določene s predpisi o eksplozivih, poklicno opravljajo delo z eksplozivi v vojski ali policiji, imajo poklic minerjev ali pooblastilo za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi.

(4) Dopolnilno usposabljanje pripadnikov službe za proženje snežnih plazov se mora izvajati vsako leto.

10. člen

(1) Pripadniki službe za proženje snežnih plazov imajo pravico do povračila stroškov in drugih prejemkov kot so predpisani za pripadnike Civilne zaščite.

(2) Pripadnike službe za proženje snežnih plazov uprava posebej zavaruje za primer povzročitve škode tretjim osebam in nezgodno zavarovanje. Pripadniki službe imajo pravico do nagrade za dejansko proženje plazov ali odstreljevanje v višini in po merilih, ki jih določi minister, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

3. EKSPLOZIVNA SREDSTVA

11. člen

Za skladiščenje, prevoz in uporabo eksploziva in sredstev za iniciranje pri proženju plazov in odstreljevanju se uporabljajo predpisi, ki urejajo skladiščenje, transport in uporabo eksploziva za nevojaške namene.

4. VARNOSTNI UKREPI

12. člen

(1) Varnostni ukrepi se v skladu z načrtom in oceno območja na katerem se izvaja proženje plazů ali odstreljevanje, določijo v elaboratu.

(2) Pred proženjem plazů ali odstreljevanjem se iz ogroženega območja izvede izmik prebivalcev oziroma ogroženih, ki ga odredi vodja intervencije, prepove gibanje in približevanje mestu proženja plazů ali odstreljevanja.

(3) Dostope na ogroženo območje je treba označiti na običajen način in jih po potrebi tudi fizično zavarovati. Če je treba morajo biti zapore in opozorilne oznake tudi večjezične.

(4) O izvajanju proženja plazů ali odstreljevanju mora biti prebivalstvo na ožjem območju predhodno seznanjeno na krajevno običajen način.

13. člen

(1) Proženje plazů ali odstreljevanje se izvaja v skladu z elaboratom, če:

- je prebivalstvo na ožjem območju proženja plazů ali odstreljevanja obveščeno na krajevno običajen način,
- so postavljene zapore in opozorilne oznake na predvidenih mestih,
- je zavarovano ogroženo prebivalstvo oziroma premoženje,
- so seznanjeni upravljalci infrastrukturnih objektov, ki bi jih proženje plazů ali odstreljevanje lahko poškodovalo,
- so izvedeni posebni varnostni ukrepi po oceni in odločitvi vodje intervencije.

(2) Izvajanje operativnih nalog za proženje plazů ali odstreljevanje vodja intervencije lahko odredi, ko je zagotovljena pripravljenost zdravstvene ekipe na določenem mestu na območju, kjer se izvaja proženje plazů ali odstreljevanje.

5. FINANCIRANJE

14. člen

Stroške za organiziranje, pripravljanje in delovanje službe za proženje snežnih plazov, krije uprava.

6. EVIDENCE

15. člen

(1) Po opravljenem proženju plazov ali odstreljevanju vodja intervencije izdela poročilo o intervenciji v skladu z elaboratom in predpisi o poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Izpostave, pristojne za organizacijo in delovanje službe za proženje snežnih plazov, vodijo evidenco o intervencijah ter hranijo elaborate in poročila posameznih intervencij 10 let po opravljeni intervenciji.

Pravilnik o proženju snežnih plazov (Uradni list RS, št. [70/04](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»7. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

16. člen

(1) Organizacijo, priprave in delovanje službe za proženje snežnih plazov je treba s tem pravilnikom uskladiti do 31. 12. 2004.

(2) Pripadniki službe za proženje plazov, ki so pooblastilo pridobili pred uveljavitvijo tega pravilnika, ga morajo podaljšati do 31. 12. 2005.

(3) Predstojnik uprave v treh mesecih po uveljavitvi tega pravilnika izda po potrebi izvedbena navodila in določi obrazce, potrebne za organiziranje, pripravljanje in delovanje službe za proženje snežnih plazov.

17. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembi Pravilnika o proženju snežnih plazov (Uradni list RS, št. [20/07](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»2. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.